

Folkeafstemning. Dette Spørgsmaal kan altsaa meget vel overvejes under Forhandlingen om Punkt b, den lige og almindelige Valgrets fulde Gennemførelse.

Spørgsmaalet om en almindelig Forfatningsreform naaede ogsaa et Skridt videre ved den Valgkredsdebat for 3 Uger siden, jeg stadig henviser til. Højres Ordfører, det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger), erkendte og udtalte bestemt, at Højre var rede til at forhandle om en anden Sammensætning af Landstinget. Ordene findes Sp. 621, hvor det ærede Medlem fra Frederiksberg (Ellinger) siger: „Jeg har ikke sagt, som det ærede Medlem sagde, at Landstinget ikke bør forandres; tværtimod, jeg ønsker, at det maatte faa en anden Ordning.“ Der foreligger altsaa fra Højres Side Villighed til en Forhandling om en Forfatningsreform, der ogsaa vedrører Landstingets Sammensætning.

Jeg paaviste for 3 Uger siden, at ud fra alle de 3 Tankerækker, som jeg da skildrede, maatte man komme til en almindelig Forfatningsreform. Spørgsmaalet om de kongevalgtes Opløselighed, paa hvilket Grundlovsændringen hidtil er strandet, fører naturligt til, at Spørgsmaalet løses ved, at selve de kongevalgte afskaffes. Og det kan ikke ske, uden at der ogsaa sker andre Forandringer i Landstingets Sammensætning. Endvidere har der rejst sig saa mange andre Spørgsmaal, som maa løses, saaledes Kvindernes Valgret, og endelig er der det Krav, som Højre stadig stiller, om Forholdstalsvalg til Folketinget, hvilket nødvendig medfører, at man diskuterer Spørgsmaalet om hele Landstingets Sammensætning. Siden den Valgkredsforhandling for 3 Uger siden, som jeg har henvist til, er der foregaaet det, at en Organisation, der omfatter omtrent 10,000 Kvinder, har holdt Møde i Vejle, hvor de enstemmig have krævet, at der ikke gennemføres nogen Grundlovsforandring, uden at samtidig den politiske Valgret og Valgbarhed udvides til Kvindernes.

Jeg tror, at vi staa med sikker Rod i Tiden, naar vi rejse det Spørgsmaal, vi her have fremdraget, og jeg tror, at den Tid, der er given en saadan Kommission, netop er passende. Jeg haaber, at vi allerede om et Aars Tid ville have en Rigsdag saaledes sammensat og en Regering

af den Karakter, at vi for Alvor kunne skride til denne Sag Løsning. Forslagsstillerne indbyde de andre Partier til at være med til gennem en parlamentarisk Kommission i Henhold til Grundlovens § 46 at gøre det store forberedende Arbejde, der i saa Henseende maa gøres. Hermed skal jeg anbefale Forslaget til Vedtagelse.

Konseilspræsidenten (N. Neergaard):

Det foreliggende Forslag stiler paa en Grundlovsændring, udgaaet fra en af dette Ting nedsat parlamentarisk Kommission. Intet er nu sikrere, end at Spørgsmaalet om en Grundlovsændring mere og mere kommer frem paa vort politiske Livs Dagsorden. Vi have i flere Samlinger drøftet en Grundlovsændring med det begrænsede Formaal at tilvejebringe en mere retfærdig Valgkredsordning. I Forbindelse dermed er der fra Højres Side stillet Krav om Indførelse af Forholdstalsvalg til Folketinget. Det er mange Gange kommet frem fra de forskellige Afskygninger i Venstre, at man i Venstre ikke kunde tænke sig en saadan Reform gennemført, uden at man kom ind paa en forandret Sammensætning af Landstinget. Og som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borghjerg) for et Øjeblik siden erindrede om, har man ogsaa Udtalelser fra ledende Mænd i Højre om, at man ikke nærer nogen principiel Indvending imod at komme ind paa dette Spørgsmaal for at naa til en forandret Sammensætning af Landstinget. Spørgsmaalet om Nedsættelse af Valgretsalderen og Spørgsmaalet om Kvindernes Valgret er ogsaa rykket ret langt frem i den offentlige Forhandling. Jeg tror ogsaa, man kan sige, at der neppe i nogen Afskygning af Venstre er principielle Indvendinger mod disse Reformere.

Naar jeg ikke desto mindre paa Regeringens Vegne maa fraraade Vedtagelsen af det her foreliggende Forslag, er det, fordi Spørgsmaalet om en Grundlovsforandring ikke bør rejses paa den Maade som her foreslaaet. Initiativet til en saadan bør ubetinget tages af Regeringen og tages paa det Tidspunkt, som den efter samtlige de politiske Forhold maa anse for at være skikket til, at man derved virkelig kan naa et Resultat. Jeg maa